

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
Кафедра іноземних мов професійного спрямування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Ірина ЛОМАЧИНСЬКА

09 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Іноземна мова за професійним спрямуванням

Рівень вищої освіти:

другий (магістерський) рівень

Галузь знань:

Е - Природничі науки, математика та статистика

Спеціальність:

Е4 Науки про Землю

Освітньо-професійна програма:

Гідрологія і комплексне використання водних ресурсів

ОНУ
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням». Одеса: ОНУ, 2025. 20 с.

Розробник: Шотова-Ніколенко Г.В., к.філол.н., доцент, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов професійного спрямування.

Протокол № 1 від "28" серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Олена НАБОКА

Погоджено із гарантом ОПІ «Гідрологія і комплексне використання водних ресурсів»

Жаннетта ШАКІРЗАНОВА

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від "28" серпня 2025 р.

Голова НМК

Олена ГРИГОРОВИЧ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри іноземних мов професійного спрямування.

Протокол № від " " 20 р.

Завідувач кафедри

(_____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри іноземних мов професійного спрямування.

Протокол № від " " 20 р.

Завідувач кафедри

(_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 4 годин – 120 змістових модулів – 2	Галузь знань: Е Природничі науки, математика та статистика Спеціальність: Е4 «Науки про Землю» Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язкова	
		Рік підготовки	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		–	–
		Практичні	
		40 г.	12 г.
		Самостійна робота	
		80 г.	108 г.
		Форма підсумкового контролю:	
		іспит	іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Іноземна мова за професійним спрямуванням» є формування у здобувачів комунікативної компетентності, необхідної для спілкування у відомих/типових ситуаціях, які зустрічаються в академічному та загально-професійному контекстах.

Завдання:

- розвивати у здобувачів здатність/ вміння спілкуватися англійською мовою з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань, у тому числі в міжнародному контексті, в глобальному інформаційному середовищі;
- сформувати у здобувачів навички перекладу наукових текстів гідрологічної тематики, навички створення наукових/прикладних проєктів у сфері гідрології і комплексного використання водних ресурсів;
- сформувати навички планування і здійснення презентації власних наукових досліджень, виконання наукових робіт англійською мовою за фахом.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні наукові задачі та практичні проблеми, включно з прийняттям рішень щодо відбору даних та вибору методів досліджень при вивченні

геосфер (відповідно до спеціалізації) у різних просторово-часових масштабах із використанням комплексу міждисциплінарних даних та в умовах недостатності інформації, невизначеності умов та вимог.

Загальні компетентності:

ЗК.01. Здатність до адаптації і дії в новій ситуації.

ЗК.03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК.04. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові, предметні компетентності):

СК.01. Розуміння необхідності дотримання норм авторського і суміжних прав інтелектуальної власності; сприйняття державної та міжнародної систем правової охорони інтелектуальної власності.

СК.08. Набуття теоретичних знань та сучасних уявлень про принципи математичного моделювання гідрологічних процесів, критеріїв оцінки для можливого використання математичних моделей в гідрологічних розрахунках (при визначенні стоку рідкої ймовірності перевищення) і прогнозах (для різних фізико-географічних умов, водойм різного водогосподарського призначення та при сучасних змінах клімату і гідрометеорологічного режиму), згідно положень Водної та Паводкової Директив ЄС.

СК.09. Набуття теоретичних знань та світового досвіду про принципи математичного моделювання гідрологічних процесів у зарубіжних математичних

Моделях прогнозування річкового стоку (у тому числі у програмах ВМО), здатність до їх апробації і застосування для водних об'єктів України.

СК.10. Обґрунтування ефективних меліоративних заходів для регулювання водного режиму сільськогосподарських земель та використання водних ресурсів (враховуючи басейновий принцип згідно положень Водної Рамкової Директиви 2000/60/ЄС) в прямій залежності від кліматичних, ґрунтових гідрогеологічних і господарських умов.

Програмні результати навчання:

ПР.02. Застосовувати свої знання для визначення і вирішення проблемних питань і прийняття обґрунтованих рішень в науках про Землю.

ПР.03. Вміти спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань, у тому числі в міжнародному контексті, в глобальному інформаційному середовищі.

ПР.05. Планувати і здійснювати наукові експерименти, писати наукові роботи за фахом.

ПР.06. Вміти здійснювати екологічну оцінку, аудит, ліцензування, сертифікацію використання природних ресурсів, прогнозувати розвиток екологічних, технологічних, економічних та соціальних наслідків на окремих об'єктах природокористування.

ПР.12. Самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.

ПР.15. Вміти ставити математичну задачу, оброблювати і систематизувати вихідну інформацію, виконувати аналіз результатів відповідно до існуючих математичних моделей стоку та адаптувати їх до можливих антропогенних змін умов формування стоку на водозборах водойм різного водогосподарського призначення та змін глобального і регіонального клімату.

ПР.16. Вміти реалізовувати нові методичні підходи та моделі щодо дослідження гідрологічного стоку річок; використовувати світовий досвід математичного моделювання для гідрологічних прогнозів для річок, що знаходяться у різних фізико-географічних умовах, адаптувати результати до можливих антропогенних

змін та регіонального клімату згідно положень ВМО.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- особливості професійної англомовної термінології в контексті міжнародної комунікації з експертами;
- компоненти та метамову анотації до англомовної статті за фахом;
- специфіку перекладу англомовних наукових текстів за фахом;
- лексико-граматичні особливості написання англомовної наукової роботи за фахом;
- структуру презентації та засоби презентації (візуалізації) англійською мовою наукової роботи за фахом;

вміти:

- спілкуватися англійською мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності;
- аналізувати інформацію з англомовних джерел для отримання даних, необхідних для виконання професійних завдань;
- писати анотації англійською мовою до статей за професійним спрямуванням;
- створювати наукові презентації англійською мовою;
- досліджувати, аналізувати та перекладати наукові тексти гідрологічного напрямку, узагальнювати й представляти необхідну інформацію англійською мовою.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою в професійній сфері. (Speaking Practice: Foreign Language Communication for Professional Purposes.)

Тема 1. Гідрологія як теоретична й прикладна наукова дисципліна. Загальна характеристика, особливості та етапи розвитку. Становлення гідрології як науки. Предмети та об'єкти вивчення гідрології. Професійно-орієнтована лексика. **(Hydrology as a theoretical and applied scientific discipline.** General characteristics, specific features, and stages of development. The establishment of hydrology as a science. Subjects and objects of hydrological study. Professionally oriented vocabulary.)

Тема 2. Кругообіг води у природі й водні ресурси Землі. Основні процеси кругообігу води: випаровування, конденсація, утворення опадів, стік, інфільтрація, поверхневий рух. Прісні та солоні води. Використання водних ресурсів людиною. Розробка технологій, спрямованих на покращення якості води. Професійно-орієнтована лексика. **(The Water Cycle in nature and the Earth's water resources.** The main processes of the water cycle: evaporation, condensation, precipitation formation, runoff, infiltration, and surface movement. Freshwater and saline water. Human use of water resources. Development of technologies aimed at improving water quality. Professionally oriented vocabulary.)

Тема 3. Вивчення гідросистем. Структура. Режим та властивості води. Гідрологічні процеси. Методи вивчення гідросистем: польові дослідження, лабораторний аналіз, моделювання, дистанційне зондування. Ключові якості ефективного вченого-гідролога. Перспективи розвитку гідрологічної інженерії в Україні. Професійно-орієнтована. **(Study of hydraulic systems.** Structure. Water regime and properties. Hydrological processes. Methods of studying hydraulic systems: field investigations, laboratory analysis, modeling, and remote sensing. Key qualities of an effective hydrologist. Prospects for the development of hydrological engineering in Ukraine. Professionally oriented vocabulary.)

Тема 4. Проблеми сучасної гідрології. Зміна кліматичних факторів. Антропогенне втручання в природні гідрологічні системи. Основні джерела забруднення водних ресурсів. Ерозія, дефляція та деградація. Нерівномірний розподіл водних ресурсів у світі. Професійно-орієнтована лексика. (**The problems of modern hydrology.** Changes in climatic factors. Anthropogenic interference in natural hydrological systems. Main sources of water resource pollution. Erosion, deflation, and degradation. Uneven distribution of water resources worldwide. Professionally oriented vocabulary.)

Змістовий модуль 2. Академічне читання та презентація досліджень у галузі гідрології (Academic Reading and Research Presentation in Hydrology)

Тема 5. Пошук та систематизація інформації у наукових текстах за гідрологічним фахом. Формування інформаційної наукової культури. Ознайомлення та засвоєння прийомів роботи з різними видами наукових текстів за фахом: книга, стаття, документ. Академічна доброчесність. Оформлення посилань і цитування в англомовних наукових текстах. (**Searching and systematizing information in scientific texts in the field of hydrology.** Formation of informational scientific culture. Reviewing and mastering techniques for working with various types of scientific texts: a book, an article, a document. Academic integrity. Referencing and citation in English scientific texts.)

Тема 6. Сучасні автентичні наукові тексти гідрологічної тематики. Виявлення загальних структурних, змістовних, комунікативних рис. Понятійний та науковий термінологічний апарат. Оброблення, аналіз, оцінювання інформації у наукових текстах гідрологічної тематики англійською мовою. (**Modern authentic scientific texts on hydrological topics.** Identification of common structural, content-related, and communicative features. Conceptual framework and scientific terminological apparatus. Processing, analysis, and evaluation of information in English-language scientific texts on hydrological topics.)

Тема 7. Методика роботи з англомовним науковим текстом гідрологічної тематики. Структурні, стилістичні, лексичні, синтаксичні та змістовні особливості (рис) наукового тексту гідрологічної тематики. Аналіз і синтез наукового тексту гідрологічної тематики: впорядкування потрібної інформації. (**Methodology of working with English-language scientific texts on hydrological topics.** Structural, stylistic, lexical, syntactic, and content-related features of scientific texts in hydrology. Analysis and synthesis of scientific hydrological text: systematization of the required information.)

Тема 8. Правила та структура написання анотації. Формування навичок анотування наукового тексту гідрологічної тематики. Структурування анотації: тема, мета, головна ідея, зміст, висновки. (**The rules and structure of writing an abstract.** Development of skills in annotating scientific texts in hydrology. Structuring the abstract: topic, purpose, main idea, content, conclusions.)

Тема 9. Планування та підготовка презентації у сфері фахових досліджень. Формування та розвиток презентаційних навичок. Загальні технічні правила під час презентації. Організація слайд-шоу. Структура, зміст, дизайн слайдів. Різновиди презентацій. Навички чіткої аргументації. (**Planning and preparing a presentation in the field of professional research.** Formation and development of presentation skills. General technical rules for delivering presentations. Slide show organization. Structure, content, and design of slides. Types of presentations. Skills of clear and well-founded argumentation.)

Тема 10. Представлення наукової презентації у форматі Power Point. Узагальнення власної наукової інформації ілюстративними методами. Критерії переконливої аргументації наукових власних результатів дослідження під час презентації. Оптимальне

співвідношення візуальних і вербальних засобів. (**Presentation of scientific research results in PowerPoint Format.** Generalization of personal scientific information using illustrative methods. Criteria for persuasive argumentation of one's own research results during a presentation. Optimal correlation between visual and verbal means.)

4. Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин							
	Очна				Заочна			
	Усього	л	пр	ср	Усього	л	пр	ср
Змістовий модуль 1. Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою в професійній сфері. (Speaking Practice: Foreign Language Communication for Professional Purposes.)								
Тема 1. Гідрологія як теоретична й прикладна наукова дисципліна. (Hydrology as a theoretical and applied scientific discipline.)	14	-	4	10	14	-	2	12
Тема 2. Кругообіг води у природі й водні ресурси Землі. (The Water Cycle in nature and the Earth's water resources.)	14	-	4	10	14	-		14
Тема 3. Вивчення гідросистем. (Study of hydraulic systems.)	14	-	4	10	16	-	2	14
Тема 4. Проблеми сучасної гідрології. (The problems of modern hydrology.)	16	-	4	12	16	-	2	14
<i>Контрольна робота за ЗМ1</i>	2	-	2	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	60	-	18	42	60	-	6	54
Змістовий модуль 2. Академічне читання та презентація досліджень у галузі гідрології. (Academic Reading and Research Presentation in Hydrology.)								
Тема 5. Пошук та систематизація інформації у наукових текстах за гідрологічним фахом. (Searching and systematizing information in scientific texts in the field of hydrology.)	12	-	4	8	12	-	2	10
Тема 6. Сучасні автентичні наукові тексти гідрологічної тематики. (Modern authentic scientific texts on hydrological topics.)	10	-	4	6	10	-		10
Тема 7. Методика роботи з англomовним науковим текстом гідрологічної тематики. (Methodology of working with English-language scientific texts on hydrological topics.)	10	-	4	6	10	-	2	10
Тема 8. Правила та структура написання анотації. (The rules and structure of writing an abstract.)	8	-	2	6	10	-		8
Тема 9. Планування та підготовка презентації у сфері фахових досліджень. (Planning and preparing a presentation in the field of professional research.)	8	-	2	6	10	-	2	8
Тема 10. Представлення наукової презентації у форматі Power Point. (Presentation of scientific research results in Power Point Format.)	10	-	4	6	8	-		8
<i>Контрольна робота за ЗМ2</i>	2	-	2	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	60	-	22	38	60	-	6	54
Усього годин	120	-	40	80	120	-	12	108

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	Очна	Заочна
Змістовий модуль 1. Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою в професійній сфері. (Speaking Practice: Foreign Language Communication for Professional Purposes.)		
Тема 1. Гідрологія як теоретична й прикладна наукова дисципліна. Загальна характеристика, особливості та етапи розвитку. Становлення гідрології як науки. Професійно-орієнтована лексика. (Hydrology as a theoretical and applied scientific discipline. General characteristics, specific features, and stages of development. The establishment of hydrology as a science. Subjects and objects of hydrological study. Professionally oriented vocabulary) <i>Формування навичок перекладу та накопичення професійно-орієнтованого лексичного мінімуму з метою глибшого розуміння гідрологічної інформації. Читання та переклад текстів за фахом [1],[3],[5],[6].</i> <i>Обговорення та представлення глосарія за темою заняття.</i> <i>Виступ з доповіддю-презентацією (тема за вибором здобувача):</i> “Hydrology as a theoretical and applied scientific discipline” “Hydrology as a branch of natural sciences” “Hydrological science and the human world” “Investigating the processes of the Earth’s hydrosphere” “Hydrology as a structured field for investigating the processes of the Earth’s hydrosphere” <i>Обговорення доповіді-презентації. Обмін думками.</i> <i>Перевірка та обговорення есе (тема за вибором здобувача): “The establishment of hydrology as a science” “Subjects and objects of hydrological study”</i> <i>Демонстрація та обговорення навчального відео: “Hydrology and Hydraulics” + https://youtu.be/8vvXPCPLjQ</i>	4	2
Тема 2. Кругообіг води у природі й водні ресурси Землі. Основні процеси кругообігу води: випаровування, конденсація, утворення опадів, стік, інфільтрація, поверхневий рух. Прісні та солоні води. Використання водних ресурсів людиною. Розробка технологій, спрямованих на покращення якості води. Професійно-орієнтована лексика. (The Water Cycle in nature and the Earth’s water resources. The main processes of the water cycle: evaporation, condensation, precipitation formation, runoff, infiltration, and surface movement. Freshwater and saline water. Human use of water resources. Development of technologies aimed at improving water quality. Professionally oriented vocabulary.) <i>Формування навичок перекладу та накопичення професійно-орієнтованого лексичного мінімуму з метою глибшого розуміння гідрологічної інформації. Читання та переклад текстів за фахом [1],[3],[5],[6].</i> <i>Виступ з доповіддю-презентацією (тема за вибором здобувача):</i> “The water cycle: general concept” “Main processes of the water cycle” “The water cycle determination”	4	

“Water resources: definition” “Freshwater and saltwater resources” “Human use of water resources” Обговорення доповіді-презентації. Обмін думками. Перевірка та обговорення есе (тема за вибором здобувача): “The main processes of the water cycle” “Human use of water resources” Демонстрація та обговорення навчального відео: “The Water Cycle and Water Pollution”+ https://www.youtube.com/watch?v=mWepmhyAXYY		
Тема 3. Вивчення гідросистем. Структура. Режим та властивості води. Гідрологічні процеси. Методи вивчення гідросистем: польові дослідження, лабораторний аналіз, моделювання, дистанційне зондування. Ключові якості ефективного вченого-гідролога. Перспективи розвитку гідрологічної інженерії в Україні. Професійно-орієнтована лексика. (Study of hydraulic systems. Structure. Water regime and properties. Hydrological processes. Methods of studying hydraulic systems: field investigations, laboratory analysis, modeling, and remote sensing. Key qualities of an effective hydrologist. Prospects for the development of hydrological engineering in Ukraine. Professionally oriented vocabulary.) Обмін усною та письмовою інформацією. Формування навичок перекладу та накопичення професійно-орієнтованого лексичного мінімуму з метою глибшого розуміння гідрологічної інформації. Читання та переклад текстів за фахом [1],[3],[5],[6]. Виступ з доповіддю- презентацією (тема за вибором здобувача): “Principal tasks and problems faced by hydrology” “Structure of the hydraulic system” “Hydrological processes” “Methods of studying hydraulic systems” “Water regime and water properties” “Key elements of an effective hydrologist” Обговорення доповіді-презентації. Обмін думками. Перевірка та обговорення есе (тема за вибором здобувача): “Methods of studying hydraulic systems” “Key qualities of an effective hydrologist” Демонстрація та обговорення навчального відео: “Groundwater Hydrology: Explaining Aquifer Formation, Groundwater Flow, Vadose Zone & Water Table”+ https://youtu.be/UJR9tI9pWpI	4	2
Тема 4. Проблеми сучасної гідрології. Зміна кліматичних факторів. Антропогенне втручання в природні гідрологічні системи. Основні джерела забруднення водних ресурсів. Ерозія, дефляція та деградація. Нерівномірний розподіл водних ресурсів у світі. Професійно-орієнтована лексика. (The problems of modern hydrology. Changes in climatic factors. Anthropogenic interference in natural hydrological systems. Main sources of water resource pollution. Erosion, deflation, and degradation. Uneven distribution of water resources worldwide. Professionally oriented vocabulary.) Формування навичок перекладу та накопичення професійно-орієнтованого лексичного мінімуму з метою глибшого розуміння гідрологічної інформації. Читання та переклад текстів за фахом [1],[3],[5],[6]. Виступ з доповіддю- презентацією (тема за вибором здобувача): “Problems of modern hydrology” “Climate change and its impact on water resources” “Main sources of water pollution”	4	2

“Depletion of freshwater resources” “Erosion and degradation of river channels” “Human impact on natural hydrological systems” Обговорення доповіді-презентації. Обмін думками. Перевірка та обговорення есе (тема за вибором здобувача): “Anthropogenic interference in natural hydrological systems.” “Main sources of water resource pollution” Демонстрація та обговорення навчального відео: “World's Water Crisis”+ https://youtu.be/C65iqOSCZOY		
Контрольна робота за ЗМ1	2	-
Змістовий модуль 2. Академічне читання та презентація досліджень у галузі гідрології. (Academic Reading and Research Presentation in Hydrology.)		
Тема 5. Пошук та систематизація інформації у наукових текстах за гідрологічним фахом. Формування інформаційної наукової культури. Ознайомлення та засвоєння прийомів роботи з різними видами наукових текстів за фахом: книга, стаття, документ. Академічна доброчесність. Оформлення посилань і цитування в англомовних наукових текстах. (Searching and systematizing information in scientific texts in the field of hydrology. Formation of informational scientific culture. Reviewing and mastering techniques for working with various types of scientific texts: a book, an article, a document. Academic integrity. Referencing and citation in English scientific texts.) Обмін навчальною інформацією та обговорення професійних питань за темою: “Databases. Bibliographic managers”. Формування навичок перекладу наукової інформації та накопичення професійно-орієнтованого лексичного мінімуму з метою глибшого розуміння інформації. Представлення (переказ) конспекту за темою: “Види наукових текстів та їх особливості”, “Прийоми роботи з різними видами наукових текстів”, “Академічна доброчесність”, “Оформлення посилань і цитування в англомовних наукових текстах”, “Правила оформлення джерел за основними стилями (наприклад, APA and Chicago)”. Представлення здобувачем власної бібліографії за основними стилями (e.g., APA and Chicago) до наукового дослідження. Обговорення за темою та обмін думками.	4	2
Тема 6. Сучасні автентичні наукові тексти гідрологічної тематики. Виявлення загальних структурних, змістовних, комунікативних рис. Понятійний та науковий термінологічний апарат. Оброблення, аналіз, оцінювання інформації у наукових текстах гідрологічної тематики англійською мовою. (Modern authentic scientific texts on hydrological topics. Identification of common structural, content-related, and communicative features. Conceptual framework and scientific terminological apparatus. Processing, analysis, and evaluation of information in English-language scientific texts on hydrological topics.) Формування навичок перекладу наукової інформації за фахом та накопичення професійно-орієнтованого лексичного мінімуму з метою глибшого розуміння гідрологічної інформації. Представлення власного термінологічного наукового словника. Представлення здобувачем словника “Базовий професійний глосарій гідролога”	4	

<i>Представлення (переказ) конспектів за темою “Понятійний та науковий термінологічний апарат наукового тексту гідрологічної тематики”, “Оброблення, аналіз, оцінювання інформації у наукових текстах гідрологічної тематики”, “Правила та критерії складання термінологічного наукового словника за фахом”. Обговорення за темою та обмін думками.</i>		
Тема 7. Методика роботи з англomовним науковим текстом гідрологічної тематики. Структурні, стилістичні, лексичні, синтаксичні та змістовні особливості (риси) наукового тексту гідрологічної тематики. Аналіз і синтез наукового тексту гідрологічної тематики: впорядкування потрібної інформації. (Methodology of working with English-language scientific texts on hydrological topics. Structural, stylistic, lexical, syntactic, and content-related features of scientific texts in hydrology. Analysis and synthesis of scientific hydrological text: systematization of the required information.) <i>Обмін навчальною інформацією та обговорення питань за темою заняття. Представлення письмового стислого плану- переказу наукового гідрологічного тексту англійською мовою за вибором здобувача. Переклад та переказ за вибором здобувача наукового гідрологічного тексту англійською мовою.</i>	4	2
Тема 8. Правила та структура написання анотації. Формування навичок анотування наукового гідрологічної тематики. Структурування анотації: тема, мета, головна ідея, зміст, висновки. (The rules and structure of writing an abstract. Development of skills in annotating scientific texts in hydrology. Structuring the abstract: topic, purpose, main idea, content, conclusions.) <i>Обмін навчальною інформацією та обговорення професійних питань, що висвітлюються у науковому гідрологічному тексті. Обговорення структури та складових частин наукової анотації. Представлення власної анотації до наукового тексту за фахом.</i>	2	
Тема 9. Планування та підготовка презентації у сфері фахових досліджень. Формування та розвиток презентаційних навичок. Загальні технічні правила під час презентації. Організація слайд-шоу. Структура, зміст, дизайн слайдів. Різновиди презентацій. (Planning and preparing a presentation in the field of professional research. Formation and development of presentation skills. General technical rules for delivering presentations. Slide show organization. Structure, content, and design of slides. Types of presentations.) <i>Обмін навчальною інформацією та розгляд науково-професійних вимог щодо планування та підготовки презентації. Обговорення та рекомендації щодо підготовки слайдів.</i>	2	
Тема 10. Представлення наукової презентації у форматі Power Point. Узагальнення власної наукової інформації ілюстративними методами. Критерії переконливої аргументації наукових власних результатів дослідження під час презентації. Оптимальне співвідношення візуальних і вербальних засобів. (Presentation of scientific research results in PowerPoint Format. Generalization of personal scientific information using illustrative methods. Criteria for persuasive argumentation of one’s own research results during a presentation. Optimal correlation between visual and verbal means.) <i>Обмін навчальною інформацією та обговорення науково-професійних питань за темами: “Academic culture”, “Academic integrity”. Обговорення правил участі у конференціях, дискусіях та дебатах. Обговорення структури наукової презентації за фахом.</i>	4	2

<i>Виступ з усною науковою презентацією англійською мовою.</i>		
<i>Дискусія за темою презентації.</i>		
<i>Контрольна робота за ЗМ2</i>	2	-
Усього	40	12

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

Назва теми / види завдань	Кількість годин	
	Очна	Заочна
Змістовий модуль 1. Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою в професійній сфері. (Speaking Practice: Foreign Language Communication for Professional Purposes.)		
Тема 1. Гідрологія як теоретична й прикладна наукова дисципліна. (Hydrology as a theoretical and applied scientific discipline.) <i>Підготовка до практичного заняття.</i> <i>Підготувати читання і переклад текстів за фахом [1],[3],[5],[6].</i> <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття.</i> <i>Складання глосарія за темою заняття. Пошук та розподіл наукової термінології за фахом.</i> <i>Підготувати доповідь із презентацією (тема за вибором здобувача):</i> <i>“Hydrology as a theoretical and applied scientific discipline”</i> <i>“Hydrology as a branch of natural sciences”</i> <i>“Hydrological science and the human world”</i> <i>“Investigating the processes of the Earth’s hydrosphere”</i> <i>“Hydrology as a structured field for investigating the processes of the Earth’s hydrosphere”</i> <i>Підготовка до обговорення доповіді-презентації.</i> <i>Підготовка (написання) есе (тема за вибором здобувача): “The establishment of hydrology as a science”, “Subjects and objects of hydrological study”</i> <i>Підготовка до обговорення есе.</i>	10	12
Тема 2. Кругообіг води у природі й водні ресурси Землі. (The Water Cycle in nature and the Earth’s water resources.) <i>Підготовка до практичного заняття.</i> <i>Підготувати читання і переклад текстів за фахом [1],[3],[5],[6].</i> <i>Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття.</i> <i>Складання глосарія за темою заняття. Пошук та розподіл наукової термінології за фахом.</i> <i>Підготувати доповідь із презентацією (тема за вибором здобувача):</i> <i>“The Water Cycle: general concept”</i> <i>“Main processes of the water cycle”</i> <i>“The Water Cycle determination”</i> <i>“Water resources: definition”</i> <i>“Freshwater and saltwater resources”</i> <i>“Human use of water resources”</i>	10	14

Підготовка до обговорення доповіді-презентації. Підготовка (написання) есе (тема за вибором здобувача): “The Water Cycle: the main processes ” “Human use of water resources” Підготовка до обговорення есе.		
Тема 3. Вивчення гідросистем. (Study of hydraulic systems.) Підготовка до практичного заняття. Підготувати читання і переклад текстів за фахом [1],[3],[5],[6]. Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Складання глосарія за темою заняття. Пошук та розподіл наукової термінології за фахом. Підготувати доповідь із презентацією (тема за вибором здобувача) : “Principal tasks and problems faced by hydrology” “Structure of the hydraulic system” “Hydrological processes” “Methods of studying hydraulic systems” “Water regime and water properties” “Key elements of an effective hydrologist” Підготовка до обговорення доповіді-презентації. Підготовка (написання) есе (тема за вибором здобувача): “Methods of studying hydraulic systems” “Key qualities of an effective hydrologist” Підготовка до обговорення есе.	10	14
Тема 4. Проблеми сучасної гідрології. (The problems of modern hydrology.) Підготовка до практичного заняття. Підготувати читання і переклад текстів за фахом [1],[3],[5],[6]. Опрацювати лексику та знайти додаткову інформацію за темою заняття. Складання глосарія за темою заняття. Пошук та розподіл наукової термінології за фахом. Підготувати доповідь із презентацією (тема за вибором здобувача): “Problems of modern hydrology” “Climate change and its impact on water resources” “Main sources of water pollution” “Depletion of freshwater resources” “Erosion and degradation of river channels” “Human impact on natural hydrological systems” Підготовка до обговорення доповіді-презентації. Підготовка (написання) есе (тема за вибором здобувача): “Anthropogenic interference in natural hydrological systems.” “Main sources of water resource pollution” Підготовка до обговорення есе.	12	14
Підготовка до контрольної роботи за ЗМІ		
Змістовий модуль 2. Академічне читання та презентація досліджень у галузі гідрології . (Academic Reading and Research Presentation in Hydrology.)		
Тема 5. Пошук та систематизація інформації у наукових текстах за гідрологічним фахом.(Searching and systematizing information in scientific texts in the field of hydrology). Підготовка до практичного заняття. Опрацювання необхідної науково-методичної літератури. Підготувати (написати) конспект за темами: “Databases. Bibliographic managers”, “Види наукових текстів та їх особливості”, “Прийоми роботи з різними видами наукових текстів”, “Академічна доброчесність”,	8	10

“Оформлення посилань і цитування в англomовних наукових текстах”, “Правила оформлення джерел за основними стилями (наприклад, APA and Chicago)”. Підготувати переказ конспектів. Складання здобувачем власної бібліографії за основними стилями (e.g., APA and Chicago) до наукового дослідження.		
Тема 6. Сучасні автентичні наукові тексти гідрологічної тематики. (Modern authentic scientific texts on hydrological topics.) Підготовка до практичного заняття. Опрацювання необхідної науково-методичної літератури. Пошук та обробка відповідної наукової лексики за фахом. Складання власного термінологічного наукового словника. Складання словника “Базовий професійний глосарій гідролога”. Підготувати (написати) конспект за темою: “Понятійний та науковий термінологічний апарат наукового тексту гідрологічної тематики”, “Оброблення, аналіз, оцінювання інформації у наукових текстах гідрологічної тематики”, “Правила та критерії складання термінологічного наукового словника за фахом”. Підготувати переказ конспекту.	6	10
Тема 7. Методика роботи з англomовним науковим текстом гідрологічної тематики. (Methodology of working with English-language scientific texts on hydrological topics.) Підготовка до практичного заняття. Опрацювання необхідної науково-методичної літератури. Написати стислий план-переказ наукового гідрологічного тексту англійською мовою. Підготувати переклад та переказ наукового тексту за фахом англійською мовою.	6	10
Тема 8. Правила та структура написання анотації. (The rules and structure of writing an abstract.) Підготовка до практичного заняття. Опрацювання необхідної науково-методичної літератури. Пошук та обробка гідрологічних текстів та професійно-орієнтованої лексики за фахом. Написати анотацію до гідрологічного тексту обсягом 2,500 слів.	6	8
Тема 9. Планування та підготовка презентації у сфері фахових досліджень. (Planning and preparing a presentation in the field of professional research.) Підготовка до практичного заняття. Пошук та обробка необхідної науково-методичної літератури. Опрацювання (письмовий конспект) загальних правил та основних критеріїв створення наукової презентації за фахом. Підготувати переказ конспекту.	6	8
Тема 10. Представлення наукової презентації у форматі Power Point. (Presentation of scientific research results in PowerPoint Format.) Підготовка до практичного заняття. Пошук та обробка необхідної науково-методичної літератури. Підготувати та створити власну наукову презентацію за фахом. Підготовка до усного виступу з науковою презентацією за фахом англійською мовою. Підготовка до наукової дискусії за темою презентації. Підготовка до контрольної роботи за ЗМ2	6	8
Усього	80	108

9. Методи навчання

Словесні: розповідь, пояснення, бесіда.

Наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація навчального відео, презентація наукових власних результатів дослідження.

Практичні: написання конспектів, анотацій, глосарія, есе, бібліографії, наукової доповіді, переклад різних видів наукових текстів гідрологічної тематики, виступи з доповідями та науковими презентаціями (за гідрологічними темами), обговорення доповідей, обмін думками.

В якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний або фрагмент підсумкового контролю. Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача).

Для проходження відповідного навчання рекомендуються зокрема такі курси:

Назва освітньої платформи, назва онлайн курсу, короткий опис, посилання	Дотично до теми (та/або Компетентності, результати навчання, що формуються)
1. Coursera <i>The Water Cycle</i> https://www.coursera.org/learn/the-water-cycle	Тема 2. The Water Cycle in Nature and Water Resources. ЗК.03, ЗК.04. ПР.02, ПР.03, ПР.05.
2. Coursera <i>Sustainable Urban Water Systems</i> https://www.coursera.org/learn/sustainable-urban-water-systems	Тема 3. The Study of Hydraulic systems. ЗК.03, ЗК.04. ПР.02, ПР.03, ПР.05.

Здобувач може самостійно обрати ресурси, які будуть відповідати навчальній дисципліні. Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти.

Процедура визнання результатів такої неформальної освіти регулюється Положенням про порядок визнання результатів неформальної та /або інформальної освіти в ОНУ імені І. І. Мечникова (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/.pdf>).

Політика щодо оцінювання результатів неформальної освіти: регламентується Положенням про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова та відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» (наказ №24-02 від 29.03.2024р.).

https://onu.edu.ua/pub/documents/polozennya/neformalna_osvita_2024_final.pdf

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: усне опитування, оцінювання виконання індивідуальних самостійних завдань (конспектів, анотацій, глосарія, есе, бібліографії, перекладу наукових текстів гідрологічної тематики, аргументація власного вибору наукової теми доповіді, презентацій), оцінювання доповідей, наукової доповіді, презентацій.

Періодичний контроль: контрольні роботи за змістовими модулями.

Підсумковий контроль: іспит (очна /заочна форми навчання)

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала / Оцінка ECTS	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Зараховано/ Відмінно	90 – 100 / А	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Здобувач демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, робить самостійні висновки. Здобувач вміє самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань.	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичних завдань, виконує практичні завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Зараховано/ Добре	85 – 89 В	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття).	Здобувач має стійкі навички виконання практичних завдань, правильно вирішує більшість практичних завдань.
Зараховано/ Добре	75 – 84 С	Здобувач виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на	Здобувач за зразком самостійно виконує

		достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності.	практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
Зараховано/ Задовільно	70 – 74 D	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Здобувач знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час формулювання висновків.	Здобувач має елементарні навички виконання практичних завдань, правильно вирішує лише половину практичних завдань.
Зараховано/ Задовільно	60 – 69 / E	Здобувач не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей. Здобувач надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу.	Здобувач може використовувати знання лише в стандартних практичних ситуаціях, має нестійкі навички виконання практичних завдань, робить багато суттєвих помилок.
Не зараховано/ Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59 / FX	Здобувач не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає суттєві змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки.	Здобувач здатний виконати лише окремі практичні завдання за допомогою викладача. У здобувача відсутні сформовані уміння та навички.
Не зараховано/ Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 – 34 / F	Здобувач не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом.	Здобувач виконує лише елементи практичних завдань, погребує постійної допомоги викладача.

11. Питання для поточного, періодичного та підсумкового контролю

Іспит (очна /заочна форми навчання)

1. Hydrology as a theoretical and applied scientific discipline.
2. Hydrology as a branch of natural sciences.

3. Hydrological science and the human world.
4. Investigating the processes of the Earth's hydrosphere.
5. Hydrology as a structured field for investigating the processes of the Earth's hydrosphere.
6. The main tasks of improving water quality.
7. The water cycle: general concept.
8. Main processes of the water cycle.
9. The water cycle determination.
10. Water resources: definition.
11. Freshwater and saltwater resources.
12. Human use of water resources.
13. Principal tasks and problems faced by hydrology.
14. Structure of the hydraulic system.
15. Hydrological processes.
16. Methods of studying hydraulic systems.
17. Water regime and water properties.
18. Key elements of an effective hydrologist.
19. The problems of modern hydrology.
20. Climate change and its impact on water resources.
21. Main sources of water pollution.
22. Depletion of freshwater resources.
23. Erosion and degradation of river channels.
24. Human impact on natural hydrological systems
25. The development of hydrological engineering.
26. Monitoring Land Water and Coastal Waters.
27. Different types of scientific texts (a book, an article, a document).
28. Search and systematization of information in scientific texts on hydrological topics.
29. The rules and methods of working with an English hydrological scientific text.
30. The structure of writing an abstract of an English hydrological text.
31. Processing, analysis, evaluation of information in scientific texts.
32. Modern authentic scientific texts on hydrological topics.
33. The lexical and phraseological clichés of an abstract of a hydrological scientific text in English.
34. The grammatical register of an abstract of a hydrological scientific text in English.
35. Conceptual and scientific terminological apparatus.
36. The peculiarities of translation of a hydrological scientific text.
37. The presentation structure and criteria.
38. The major requirements to the content and design of a scientific presentation.
39. The framework of a scientific slide-based presentation.
40. The main points for an effective presentation feedback.

Приклад екзаменаційного білета

1. Translate the marked extract from the text into Ukrainian orally (without a dictionary) (10 балів).
2. Speak on the topic. (10 балів)
3. Summarize the text orally (20 балів).

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Іспит (очна /заочна форми навчання)

Поточний та періодичний контроль										Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль № 1.				Змістовий модуль № 2.							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
*Модульний контроль (МК) за ЗМ1: 0-10				*Модульний контроль (МК) за ЗМ 2: 0-10							

T1, T2... T10 – теми практичних занять

*Примітка: Модульний контроль (контрольна робота за змістовим модулем) здійснюється у формі тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу. Тестові завдання для контрольної роботи складаються з 20 завдань за ЗМ1 та з 20 завдань для ЗМ 2 (20 x 0,5 = 10 балів).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85 – 89	B	добре	
75 – 84	C		
70 – 74	D	задовільно	
60 – 69	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням». Одеса: ОНУ, 2025. 20 с.
2. Силабус навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням».
3. Google class: <https://classroom.google.com/c/NzAxNzY2MjQyODA0>

14. Рекомендована література

Основна

1. Bailey S. Academic Writing: A Handbook for International Students. London and New York: Taylor & Francis Group, 2018. 635 p.

2. European Green Dimensions: Fundamental, Applied, and Industrial Aspects: Monograph. Mykolaiv: PMBSNU- Bristol: UWE, 2025. 304 p.
3. McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2017. 303 p.
4. Shakirzanova Zh.R., Gopchenko Y.D., Ovcharuk V.A., Kichuk N.S. Modelling of land surface waters: Notes of lectures. Odesa: TES Publishing House. 2017. 115 p.
5. Water Security: Monograph. Issue 2. Mykolaiv: PMBSNU - Bristol: UWE, 2021. 444 p.

Додаткова

1. Микитенко Н. О. Козолуп М. С., Рожак Н. В. Основи англomовної академічної комунікації для студентів та аспірантів природничих спеціальностей: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
2. Солошенко-Задніпровська Н. К. English for Students of Natural Sciences: Навчальний посібник. Харків: ХНПУ імені Г.С.Сковороди, 2018. 114 с.
3. Щербина С.В. Англійська мова наукового спілкування. Навчальний посібник для магістрів. Кропивницький: ЦНТУ, 2020. 148 с.
4. Norris C.B. Academic Writing in English. University of Helsinki, 2016. 86 p.
5. Shakirzanova Zh.R., Gopchenko Y.D., Kichuk N.S. Methodical guidelines for students' independent work: Odesa. OSENU. 2016. 18 p.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова. URL: <http://lib.onu.edu.ua>.
2. Наукова періодика України. Сторінка відкритого доступу Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>.
3. Рекомендації з оформлення посилань у наукових роботах. – URL: DSpace:ela.kpi.ua/handle/123456789/16051.
4. English for Academic Study - URL: <http://www.englishforacademicstudy.com>
5. BBC Learning English - URL: <http://www.bbc.co.uk/learningenglish>
6. All of our citation styles and writing tools – URL: <https://www.citethisforme.com/>
7. About Plagiarism.org - URL: <https://www.plagiarism.org/>
8. YouTube channel “Earth Science Classroom”
<https://www.youtube.com/@earthscienceclassroom>